

בע"ה, ח באייר תש"ע
22 באפריל 2010
70019

פסק דין

א. תמצית התביעה

התובע טען שהנתבעת קיימה שתי מערכות בחירות לוועד שלא על פי התקנון, וגם לא בדרך ראויה על פי ההלכה, שכן לוועד העמותה נבחרו האנשים שזכו למספר רב ביותר של קולות, הגם שהנבחרים לא זכו לרוב מכלל כל הבוחרים.

בנוסף, דרש התובע לקבל את הפרוטוקולים של העמותה בתקופה שחלפה, על מנת להסיר חשש של ניגוד אינטרסים.

לאחר עיון בפרוטוקולים שקיבל מן הנתבעת על פי הוראת בית הדין, לא ראה בהם התובע עילה לתביעה ספציפית כלשהי.

תביעתו כעת אל בית הדין הינה שבית הדין יפסוק שבחירות לוועד העמותה תוכרענה מכאן ואילך לפי רוב מכלל כל הבוחרים כאמור בתקנון (כפי שהוא מפרש אותו) ולא לפי שיטות אחרות.

הנתבעים משיבים שעמותה פועלת במסגרת חוק העמותות, והיא פעלה על פי החוק. במידה וטוען התובע שחרגה מן החוק, היה עליו לפנות לרשם העמותות. בנוסף, ניתן להתנות על הדרכים לעריכת בחירות, ככל דבר שבממון.

התובע מוחל על הוצאות משפט, שכן אינו חפץ לדרוש כספים ממוסד שכספיו מוקדשים לצרכי קדש.

ב. דיון

לאחר שהנתבעת חתמה על הסכם בוררות, אין מקום לטענה שהנושא צריך להתברר אצל

רשם העמותות.

כיוון שהתובע לא ביקש לבטל את הרכב הוועד הקיים, בגלל אי תקפות הבחירות, טענתו העיקרית נותרה ביחס לעתיד – הליך הבחירות בקדנציה הבאה.

טענת התובע צודקת, שדרך הבחירות על פי מס' התומכים הגדול היא בעייתית, ולפעמים אינה מייצגת את הרוב.

ואמנם, הפוסקים הזכירו רבות את העובדה שהולכים בנושא בחירת נציגי הציבור על פי המנהג הרווח (ראה הרב יוסף גולדברג, "טובי העיר, הלכות נבחרו ציבור, תקנות ציבור, יחיד וציבור", הוצאת מכון שער המשפט והנהלת בתי הדין הרבניים תש"ס, פרק א סעיף ג). אבל נציין שהנתבעת לא הביאה בפני בית הדין ראיות לקיומו של מנהג ברור בנושא זה.

מאידך גיסא, ניתן להתנות על דרכי הבחירה של וועד העמותה (ראה לדוגמה: כנסת הגדולה, חו"מ קס"ג, הגב"י רנט). ויש להוסיף שכותב החתם סופר (שו"ת חו"מ ח"א סי' סא ד"ה אמנם), ומביאו בשו"ת דברי מלכיאל (ח"א סי' לה אות ט) שתקנות הקהל (בשונה מהכרעת בית דין) מעיקר הדין מתקבלות רק בהסכמת כל הציבור. בחירות על פי רוב בוחרים, תקפות רק מפני ש"ע"כ מתחלה כשנשתתפו בקהילה לכך נתכוונו שאם יארע כזה ילכו אחר הרוב, דאל"כ איזה תקנה יהי' להם...". ניתן להסיק גם מדברים אלו, שלציבור יש סמכות לקבוע את דרך קבלת ההחלטות הציבוריות.

בתקנון העמותה אין קביעה מפורטת של דרך הצבעה על הרכב הוועד.

על כן, מורה בית הדין לעמותה, לקיים הצבעה של האסיפה הכללית שתקבע בצורה ברורה דרך בחירת וועדת העמותה, קודם הבחירות הבאות לוועד העמותה.

הגם שבמכתבו האחרון של התובע כתב שישנן אולי עוד "שאלות פתוחות", בית הדין לא ראה כל בסיס לחשש נוסף, מעבר לשאלת נוהל עריכת הבחירות. נציין שיש להקפיד על

Mishpat VeHalacha BeYisrael
Eretz Hemdah - Gazit
Rabbinical Courts

משפט והלכה בישראל
ארץ חמדה - גזית
רשת בתי דין

רישום פרוטוקולים בהתאם לדרישות החוק והנהג, ויש למוסרם לחברי העמותה המבקשים לראותם.

משרד ראשי: רח' ר' חייא 3 / פינת ברוריה (corner of Brurya St.) 3 Rav Chiya St. Main Office:
ת.ד. 36238 ירושלים 91360 P.O.B 36238 Jerusalem עמותה רשומה מס' 580282515
טל' 077-215-8-215 Tel פקס 02-5379626 Fax beitdin@eretzhemdah.org www.eretzhemdah.org

Founders: The Bellows Family Chicago, Illinois

ג. החלטה

- על הנתבעת לקבוע נוהל מפורט וברור לעריכת הבחירות לוועד העמותה, ולהביאו להצבעה של האסיפה הכללית של חברי העמותה, קודם לקיומן של בחירות חדשות לוועד העמותה.
- פסק הדין ניתן ביום א' באייר תש"ע, 15 באפריל 2010.

הרב סיני לוי

הרב יוסף כרמל
אב"ד

הרב מנחם יעקבוביץ